Projektas

VALSTYBINĖ KAINŲ IR ENERGETIKOS KONTROLĖS KOMISIJA

NUTARIMAS
DĖL ADMINISTRACINIŲ NUSIŽENGIMŲ BYLŲ NAGRINĖJIMO VALSTYBINĖJE KAINŲ IR ENERGETIKOS KONTROLĖS KOMISIJOJE TVARKOS TAISYKLIŲ PATVIRTINIMO

2017 m. d. Nr. O3E-
Vilnius

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos administracinių nusižengimų kodekso 614 straipsnio 2 dalimi, 615 straipsnio 1 dalimi, 326 straipsnio 2 dalimi, 328 straipsnio 1 ir 3 dalimis ir 329 straipsnio 1 ir 2 dalimis, Valstybinė kainų ir energetikos kontrolės komisija (toliau – Komisija) n u t a r i a:

1. Patvirtinti Administracinių nusižengimų bylų nagrinėjimo Valstybinėje kainų ir energetikos kontrolės komisijoje tvarkos taisykles (pridedama).

2. Pripažinti netekusiu galios Komisijos 2009 m. spalio 28 d. nutarimą Nr. O3-172 „Dėl administracinio teisės pažeidimo protokolo ir nutarimo administracinio teisės pažeidimo byloje pildymo taisyklių, administracinio teisės pažeidimo protokolo ir nutarimo administracinio teisės pažeidimo byloje formų patvirtinimo“ su visais pakeitimais ir papildymais.

Komisijos pirmininkas

PATVIRTINTA

Valstybinės kainų ir energetikos kontrolės
komisijos 2017 m. gruodžio d.
nutarimu Nr. O3E-

ADMINISTRACINIŲ NUSIŽENGIMŲ BYLŲ NAGRINĖJIMO VALSTYBINĖJE KAINŲ IR ENERGETIKOS KONTROLĖS KOMISIJOJE TVARKOS TAISYKLĖS

I SKYRIUS
BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Administracinių nusižengimų bylų nagrinėjimo Valstybinėje kainų ir energetikos kontrolės komisijoje tvarkos taisyklės (toliau – Taisyklės) nustato administracinių nusižengimų teisenos Valstybinėje kainų ir energetikos kontrolės komisijoje (toliau – Komisija) tvarką: Komisijos valstybės tarnautojų surašytų administracinių nusižengimų protokolų (toliau – Protokolas) perdavimo kitiems subjektams pagrindus ir tvarką, administracinių nusižengimo bylų nagrinėjamo Komisijoje procedūrą, administracinių nusižengimų bylas nagrinėjančius subjektus, administracinio nusižengimo vykdymo tvarką.

2. Taisyklės parengtos, vadovaujantis Lietuvos Respublikos administracinių nusižengimų kodekso (toliau – ANK), Teisės aktų projektų rengimo rekomendacijomis, patvirtintomis Lietuvos Respublikos teisingumo ministro 2013 gruodžio 23 d. įsakymu Nr. R1-298 „Dėl Teisės aktų projektų rengimo rekomendacijų tvirtinimo“, Dokumentų rengimo taisyklėmis, patvirtintomis Lietuvos vyriausiojo archyvaro 2011 m. liepos 4 d. įsakymu Nr. V-117 „Dėl Dokumentų rengimo taisyklių patvirtinimo“ ir kitais teisės aktais.

II SKYRIUS
PROTOKOLO IR NUTARIMO ADMINISTRACINIO NUSIŽENGIMO BYLOJE PILDYMAS

3. Vadovaujantis ANK 589 straipsnio 1 dalies 14 punktu, surašyti Protokolus turi teisę įgalioti Komisijos valstybės tarnautojai.

4. Protokolai pildomi, vadovaujantis Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2015 m. birželio 22 d. nutarimu Nr. 640 „Dėl Administracinio nusižengimo protokolo, nutarimo administracinio nusižengimo byloje, nutarimo dėl administracinio nusižengimo, kai protokolas nesurašomas, formų ir jų pildymo taisyklių patvirtinimo“ patvirtinta Protokolo forma ir jos pildymo taisyklėmis.

5. Vadovaujantis ANK 614 straipsnio 2 dalimi, 615 straipsnio 1 dalimi ir 589 straipsnio 1 dalies 14 punktu Komisija yra įgaliota ne teismo tvarka nagrinėti administracinio nusižengimo bylas.

6. Nutarimai administracinių nusižengimų bylose pildomi, vadovaujantis Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2015 m. birželio 22 d. nutarimu Nr. 640 „Dėl Administracinio nusižengimo protokolo, nutarimo administracinio nusižengimo byloje, nutarimo dėl administracinio nusižengimo, kai protokolas nesurašomas, formų ir jų pildymo taisyklių patvirtinimo“ patvirtinta nutarimo administracinio nusižengimo byloje forma ir jos pildymo taisyklėmis.

III SKYRIUS
PROTOKOLO PERDAVIMAS ADMINISTRACINIO NUSIŽENGIMO BYLĄ NAGRINĖTI ĮGALIOTAI INSTITUCIJAI

7. Komisijos valstybės tarnautojas, baigęs administracinio nusižengimo tyrimą, surašo Protokolą, kurį ne vėliau kaip per 3 darbo dienas nuo Protokolo surašymo dienos suveda į Administracinių nusižengimų registrą. Jeigu į Protokolą buvo įrašytas administracinis nurodymas,

Komisijos valstybės tarnautojas kontroliuoja jo vykdymą. Administracinis nurodymas į Protokolą įrašomas, kai nėra ANK 610 straipsnio 2 dalyje nurodytų pagrindų.

8. Administracinį nusižengimą padariusiam asmeniui per ANK 610 straipsnio 1 dalyje nurodytus terminus sumokėjus administraciniame nurodyme nustatytą baudą, laikoma, kad administracinis nurodymas įvykdytas, ir administracinio nusižengimo teisena pasibaigia.

9. Jeigu į Protokolą nebuvo surašytas administracinis nurodymas, Protokolas ne vėliau kaip per 3 darbo dienas nuo jo surašymo dienos, arba jeigu į Protokolą administracinis nurodymas buvo surašytas, tačiau jis nebuvo įvykdytas per ANK 610 straipsnio 1 dalyje nurodytus terminus, per 5 darbo dienas nuo termino administraciniam nurodymui įvykdyti pabaigos, perduodamas:

9.1. Komisijai dėl ANK 326 straipsnio 2 dalyje, 328 straipsnio 1 ir 3 dalyse ir 329 straipsnyje nurodytų administracinių nusižengimų.

9.2. Teismui dėl ANK 505 ir 507 straipsniuose numatytų administracinių nusižengimų, kai šie nusižengimai buvo padaryti Komisijos valstybės tarnautojams, kurie surašė Protokolą.

IV SKYRIUS
ADMINISTRACINIO NUSIŽENGIMO BYLOS NAGRINĖJIMAS

10. Administracinių nusižengimų bylos pagal administracinio nusižengimo padarymo vietą Komisijoje nagrinėjamos rašytinio proceso tvarka, į bylos nagrinėjimą nekviečiant administracinių bylų teisenoje dalyvaujančių asmenų.

11. Administracinėn atsakomybėn traukiamo asmens prašymu bylos nagrinėjimas vyksta žodinio proceso tvarka. Apie tai Komisija praneša administracinio nusižengimo teisenoje dalyvaujantiems asmenims. Prašymas dėl žodinio bylos nagrinėjimo turi būti pateiktas ne vėliau kaip iki administracinio nusižengimo bylos nagrinėjimo pradžios. Jeigu administracinėn atsakomybėn traukiamas asmuo ir nukentėjusysis neatvyksta į žodinį bylos nagrinėjimą, byla nagrinėjama jiems nedalyvaujant rašytinio proceso tvarka. Administracinių nusižengimų bylų nagrinėjimui žodinio proceso tvarka *mutatis mutandis* taikomos ANK XXXV skyriaus nuostatos, reglamentuojančios administracinių nusižengimų bylų nagrinėjimą pirmosios instancijos teisme.

12. Komisija, gavusi Protokolą ir kitą su administracinio nusižengimo byla susijusią medžiagą, registruotu paštu išsiunčia administracinėn atsakomybėn traukiamam asmeniui ir nukentėjusiajam prašymus pateikti paaiškinimus ir (ar) parodymus dėl administracinio nusižengimo ir kitų, su juo susijusių, aplinkybių paaiškinimo. Prireikus, prašymas pateikti paaiškinimus ir (ar) parodymus, eksperto išvada ir (ar) specialisto paaiškinimas pateikiamas ir liudytojams, ekspertams ir (ar) specialistams. Šioje dalyje nurodyti paaiškinimai ir (ar) parodymai turi būti pateikti Komisijai per 14 kalendorinių dienų nuo prašymo išsiuntimo dienos. Paaiškinimų ir (ar) parodymų nepateikimas laiku neužkerta kelio nagrinėti administracinio nusižengimo bylą.

13. Ruošdamasi nagrinėti administracinio nusižengimo bylą iš esmės, Komisija:

13.1. patikrina, ar administracinio nusižengimo bylos nagrinėjimas priskiriamas Komisijos kompetencijai. Jeigu administracinio nusižengimo bylos nagrinėjimas nepriskirtas Komisijos kompetencijai, Komisija nedelsiant ją perduoda kompetentingai institucijai;

13.2. patikrina, ar teisingai surašytas Protokolas ir kita su administracinio nusižengimo byla susijusi medžiaga;

13.3. patikrina, ar nėra ANK 591 straipsnyje nurodytų aplinkybių, dėl kurių administracinio nusižengimo teisena negalima;

13.4. nustato, ar reikalinga į administracinio nusižengimo bylos nagrinėjimo posėdį iškviesti specialistą, ekspertą ir (ar) liudytojus;

13.5. nustato administracinio nusižengimo bylos nagrinėjimo posėdžio datą ir valandą ir užtikrina, kad administracinio nusižengimo teisenoje dalyvaujantiems asmenims būtų išsiųsti pranešimai;

13.6. nustačiusi, kad administracinėn atsakomybėn traukiamam asmeniui nebuvo išaiškintos jo procesinės teisės ir pareigos, išsiunčia pranešimą, kuriame išaiškinamos šios teisės ir pareigos;

13.7. nustačiusi, kad byloje trūksta įrodymų, dėl kurių būtų galima priimti pagrįstą nutarimą, išreikalauja konkrečius papildomus įrodymus, kuriuos asmenys turi pateikti ne vėliau kaip per 10 darbo dienų nuo Komisijos prašymo gavimo dienos;

13.8. nustato, ar administracinėn atsakomybėn traukiamo asmens, nukentėjusiojo, jų atstovų pagal įstatymą, advokatų ar kitų įgaliotųjų atstovų prašymai ir (ar) nušalinimai yra tenkintini ar atmestini.

14. ANK 591 straipsnyje numatytais atvejais Komisija nutraukia administracinio nusižengimo teiseną, priimdama nutarimą.

15. Komisija, nagrinėdama bylą, privalo nustatyti:

15.1. ar buvo padarytas administracinis nusižengimas;

15.2. ar asmuo kaltas jo padarymu ir ar trauktinas administracinėn atsakomybėn;

15.3. ar yra atsakomybę lengvinančių ar sunkinančių aplinkybių;

15.4. ar nėra ANK 591 straipsnyje nurodytų aplinkybių;

15.5. ar padarytas turtinis nuostolis;

15.6. išaiškinti kitas aplinkybes, turinčias reikšmės bylai teisingai išspręsti.

16. Komisija, nagrinėdama administracinio nusižengimo bylą, turi teisę pakeisti nuorodą į ANK straipsnį, straipsnio dalį ar kitą teisės aktą, kuriame nustatyta atsakomybė už atitinkamą nusižengimą, jeigu Protokole nurodyta administracinio nusižengimo esmė yra įrodyta, tačiau suklysta nurodant ANK straipsnį, straipsnio dalį ar kitą teisės aktą, kuriame nustatyta atsakomybė už padarytą administracinį nusižengimą.

17. Kiekvienas žodinis bylos nagrinėjimas fiksuojamas, naudojant informacines ir elektroninių ryšių technologijas. Įrašai saugomi skaitmeninėse laikmenose ir saugomi kartu su kitais procesiniais dokumentais.

18. Byla turi būti išnagrinėta per 20 darbo dienų nuo Taisyklių 12 punkte nurodyto termino pabaigos. Jeigu asmuo vengia administracinės atsakomybės, neturi nuolatinės gyvenamosios vietos, ilgam išvykęs ar gyvena užsienyje, ilgai serga, paskelbiama jo paieška arba kai dėl pažeidimo tyrimo ar kitų objektyvių priežasčių nustatytais terminais negalima išspręsti jo administracinės atsakomybės klausimo, bylos nagrinėjimo terminas pratęsiamas, bet ne ilgiau kaip dvejiems metams, šį terminą skaičiuojant nuo administracinio nusižengimo padarymo ar paaiškėjimo dienos. Lietuvos Respublikos įstatymai gali nustatyti ir kitokius administracinių nusižengimų bylų nagrinėjimo terminus.

19. Išnagrinėjusi administracinio nusižengimo bylą ir vadovaudamasi ANK 619 straipsniu, Komisija priima vieną iš šių nutarimų:

19.1. skirti administracinę nuobaudą;

19.2. nutraukti administracinio nusižengimo teiseną;

19.3. motyvuotai perduoti bylos nagrinėjimą kitai institucijai, kurios pareigūnas įgaliotas nagrinėti administracinio nusižengimo bylą, ar teismui.

20. Skiriamos baudos dydis nustatomas pagal ANK specialiosios dalies straipsnio sankcijoje numatytą minimalios ir maksimalios baudos vidurkį, atsižvelgiant į padaryto administracinio nusižengimo pobūdį, pažeidėjo kaltės formą ir rūšį, atsakomybę lengvinančias ar sunkinančias aplinkybes. Jeigu yra vien atsakomybę lengvinančių aplinkybių, numatytų ANK 35 straipsnyje, ir kitų šioje dalyje numatytų asmens padėtį gerinančių aplinkybių, skiriama ne didesnė negu vidurkis bauda. Kai yra vien atsakomybę sunkinančių aplinkybių, numatytų ANK 36 straipsnyje, ir kitų šioje dalyje numatytų asmens padėtį bloginančių aplinkybių, skiriama ne mažesnė negu vidurkis bauda. Esant atsakomybę lengvinančių ir sunkinančių aplinkybių, taip pat kitų šioje dalyje numatytų asmens padėtį gerinančių ir bloginančių aplinkybių, bauda skiriama atsižvelgiant į jų kiekį ir reikšmingumą. Baudos dydžio mažinimas ar didinimas turi būti motyvuojamas nutarime.

21. Komisija, atsižvelgdama į padaryto administracinio nusižengimo pobūdį, pažeidėjo kaltės formą ir rūšį, asmenybę, atsakomybę lengvinančias ir sunkinančias aplinkybes ir vadovaudamasi teisingumo ir protingumo principais, gali paskirti mažesnę baudą negu ANK specialiosios dalies straipsnio sankcijoje numatyta minimali bauda arba paskirti švelnesnę administracinę nuobaudą ar administracinio poveikio priemonę, negu numatyta ANK specialiosios dalies straipsnio sankcijoje,

arba administracinės nuobaudos ar administracinio poveikio priemonės neskirti. Komisija kiekvieną savo sprendimą privalo motyvuoti. Komisijos sprendimą sankcionuoja apylinkės teismo teisėjas, kuris nurodo savo darbovietę, pareigas, vardą, pavardę, datą ir pasirašo. Sankcijos negavus, nutarimo dalis dėl administracinės nuobaudos sušvelninimo ar neskyrimo neįsigalioja, todėl turi būti vykdoma pirmoji nutarimo rezoliucinė dalis dėl administracinės nuobaudos paskyrimo.

22. Po nutarimo priėmimo paskirtos baudos mokėjimo išdėstymo klausimai sprendžiami Lietuvos Respublikos mokesčių administravimo įstatyme nustatyta tvarka.

23. Nutarimas nutraukti administracinio nusižengimo teiseną gali būti priimamas, kai yra bent viena ANK 591 straipsnyje ir 592 straipsnio 1 dalyje nurodytų aplinkybių:

23.1. padaryta veika neturi administracinio nusižengimo požymių;

23.2. padaręs priešingą teisei veiką asmuo yra nepakaltinamas;

23.3. yra ANK IV skyriuje nurodyta aplinkybė;

23.4. priimamas amnestijos aktas, kuriuo panaikinamas administracinės nuobaudos skyrimas;

23.5. panaikinamas administracinę atsakomybę nustatantis aktas;

23.6. iki administracinio nusižengimo bylos nagrinėjimo pasibaigia ANK 39 straipsnyje nurodytas administracinės nuobaudos skyrimo terminas;

23.7. dėl to paties fakto administracinėn atsakomybėn patrauktam asmeniui yra priimtas teismo ar ne teismo tvarka institucijos (pareigūno) nutarimas skirti administracinę nuobaudą arba yra įvykdytas administracinis nurodymas, arba nepanaikintas nutarimas nutraukti administracinio nusižengimo teiseną, arba dėl to nusižengimo pradėtas ikiteisminis tyrimas;

23.8. mirė asmuo, kuriam buvo pradėta administracinio nusižengimo teisena;

23.9. nustačius, kad padaryta veika turi nusikalstamos veikos požymių, ir iš ikiteisminio tyrimo institucijos ar prokuroro gavus pranešimą apie ikiteisminio tyrimo pradžią.

24. Nutarimas administracinėje byloje paskelbiamas tą pačią Komisijos posėdžio dieną, o sudėtingų bylų atvejais – ne vėliau kaip per 10 darbo dienų nuo Komisijos posėdžio dienos, pranešant nutarimo paskelbimo laiką.

25. Išnagrinėjus administracinio nusižengimo bylą žodinio proceso tvarka, nutarimo rezoliucinė dalis paskelbiama žodžiu, taip pat trumpai išdėstomi sprendimo motyvai; administracinį nusižengimą padariusiam asmeniui ir nukentėjusiajam išduodamos nutarimo administracinio nusižengimo byloje kopijos (nuorašai). Jeigu šie asmenys nedalyvavo skelbiant nutarimą, nutarimo kopijos (nuorašai) jiems išsiunčiamos registruotu paštu per 3 darbo dienas nuo nutarimo paskelbimo dienos.

26. Rašytinio proceso tvarka priimto nutarimo administracinio nusižengimo byloje kopijos (nuorašai) per 3 darbo dienas nuo nutarimo priėmimo dienos registruotu paštu išsiunčiamos ar išduodamos asmeniui, dėl kurio priimtas nutarimas, ir nukentėjusiajam.

27. ANK 573 straipsnio 4 dalyje numatytais atvejais nutarimas administracinio nusižengimo byloje siunčiamas elektroninių ryšių priemonėmis.

V SKYRIUS
NUTARIMO ADMINISTRACINIO NUSIŽENGIMO BYLOJE APSKUNDIMAS IR VYKDYMAS

28. Nutarimą administracinio nusižengimo byloje gali apskųsti asmuo, kurio atžvilgiu jis priimtas, taip pat nukentėjusysis.

29. Komisijos nutarimas per 20 kalendorinių dienų nuo jo kopijos (nuorašo) išsiuntimo ar išdavimo dienos gali būti apskųstas apylinkės teismui pagal ANK 622 straipsnyje nustatytas taisykles. Jeigu šis terminas praleistas dėl svarbių priežasčių, jį pareiškėjo prašymu rašytinio proceso tvarka gali atnaujinti apylinkės teismas.

30. Komisija, priėmusi nutarimą administracinio nusižengimo byloje, nepažeisdama ANK 622 straipsnio 2 dalyje nustatyto termino, gali visiškai ar iš dalies sutikti su skundu dėl Komisijos priimto nutarimo administracinio nusižengimo byloje, panaikinti skundžiamą nutarimą ir,

netaikydama ANK 616 straipsnyje nurodytų procedūrų, priimti naują nutarimą išnagrinėtoje administracinio nusižengimo byloje. Komisijai priėmus naują nutarimą išnagrinėtoje administracinio nusižengimo byloje, Taisyklių 29 punkte nustatytas apskundimo terminas skaičiuojamas nuo naujo nutarimo priėmimo dienos. Apskundus naują nutarimą išnagrinėtoje administracinio nusižengimo byloje, jį priėmusi Komisija negali priimti kito naujo nutarimo ir privalo ANK 622 straipsnio 2 dalyje nustatyta tvarka skundą dėl Komisijos priimto nutarimo administracinio nusižengimo byloje kartu su bylos medžiaga pasiųsti apylinkės teismui.

31. Komisijos nutarimai turi būti vykdomi suėjus jų apskundimo terminui. Apskundus nutarimą, jis turi būti vykdomas įsiteisėjus teismo nutarčiai, jei šis nutarimas nebuvo panaikintas.

32. Administracinėn atsakomybėn traukiamas asmuo baudą turi sumokėti ne vėliau kaip per 40 kalendorinių dienų nuo nutarimo skirti baudą išsiuntimo ar išdavimo jam dienos, o apskundus nutarimą skirti baudą – ne vėliau kaip per 40 kalendorinių dienų nuo nutarties, kuria skundas nepatenkintas, išsiuntimo ar išdavimo dienos.

33. Nutarimas skirti baudą turi būti priverstinai įvykdomas, pasibaigus Taisyklių 32 punkte nustatytam terminui jį geruoju įvykdyti.

34. Jeigu administracinį nusižengimą padaręs asmuo nesumoka baudos per nustatytą baudos sumokėjimo terminą, Komisija siunčia šį nutarimą antstoliui vykdyti.

35. Tuo atveju, kai priimami keli nutarimai skirti administracines nuobaudas vienam asmeniui, kiekvienas nutarimas vykdomas atskirai.

36. Nutarimą skirti administracinę nuobaudą priėmusi Komisija nutarimo vykdymą nutraukia savo nutarimu šiais atvejais:

36.1. kai paaiškėja, kad priešingą teisei veiką padarė nepakaltinamas asmuo;

36.2. kai panaikinamas administracinę atsakomybę nustatantis aktas;

36.3. kai miršta asmuo, dėl kurio priimtas nutarimas.

37. Nutrauktas nutarimo administracinėje byloje vykdymo procesas gali būti pradėtas iš naujo tik tuo atveju, kai paaiškėja, kad Taisyklių 36.1–36.3 papunkčiuose nurodytų aplinkybių buvimas buvo konstatuotas klaidingai.

38. Taisyklių 36.2–36.3 papunkčiuose nurodytais atvejais administracinės nuobaudos vykdymas, kai vykdomieji veiksmai buvo pradėti, nutraukiamas toje dalyje, kuri yra likusi neįvykdyta.

39. Negali būti vykdomas nutarimas skirti administracinę nuobaudą, kuris nebuvo perduotas vykdyti per tris mėnesius nuo priėmimo dienos, išskyrus ANK 676 straipsnyje nurodytus atvejus.

40. Jeigu nutarimas skirti administracinę nuobaudą yra apskųstas, Taisyklių 39 punkte nurodyto termino eiga sustabdoma iki skundo išnagrinėjimo. Pagal ANK 675 straipsnio 3 dalį išdėsčius nutarimu paskirtos baudos mokėjimą, Taisyklių 39 punkte nurodyto termino eiga sustabdoma iki išdėstymo termino pabaigos.

VI SKYRIUS
BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

41. Pasikeitusių įstatymų, Vyriausybės nutarimų ir kitų teisės aktų nuostatomis būtina vadovautis iš karto, nelaukiant šių Taisyklių pakeitimo ar papildymo.

_____